

Føroya sanglærarafelag limur í norðurlenskum musikkfelagsskapi

Skulu hava stjórnarfund í Føroyum í heyst, har teir eisini vilja nýta høvið til at greiða føroyskum mentanarpolitikarum frá, hvussu musikkundirvising verður skipað í øðrum londum.

— Vit leggja stóran dent á at fáa skipað okkara musikkpedagogiskú vidurskifti, sigur Ólavur Hátún, formaður í Føroya sanglærarafelag.

Føroya sanglærarafelag er nú vordið limur í norðurlenska musikkpedagogiska felagsskapinum, NMPU, og verður næsti stjórnarfundur felagsins hildin í Føroyum um mánaðarskiftið september-oktober.

Formaður Sanglærarafelagsins er Ólavur Hátún, og er hann eisini stjórnarlimur í NMPU. Hann sigur, at teir í samband við stjórnarfundin vilja nýta høvið til at greiða føroyskum mentanarpolitikarum frá, hvussu musikkundirvising verður skip-

að í øðrum londum. Hann sigur, at Sanglærarafelagið hesi seinastu árin hevur lagt stóran dent á at fáa eina skipan á okkara musikkpedagogisku vidurskifti, sum teir meta vera fyrsta treytin fyri eini menning av føroyskum musikkliði.

Skeið, fyrilestrar o.a.

Um NMPU sigur Ólavur, at hesin felagsskapur er 30 ára gamal. Teir hava kongress triðja hvørt ár, har ymisk musikkpedagogisk vidurskifti verða umrødd. Somuleiðis skipa teir fyrri skeiðum við fyrilestrum o.o.

Seinasta kongressin var í Ørebro í Svøríki, og varð Sanglærarafelagið har umboðað av Ólavi Hátún. Hann var eisini við á fundinum í ár, sum var í Helsingfors, og helt hann m.a. fyrilestur um føroyskan fólkatónleik.

Møguleikar innan núverandi undirvisingarrámmur

— Sum sagt leggja vit stóran dent á at fáa eina fasta skipan fyri hesi vidurskifti, og sum eitt lið í hesum fingi vit í fjør vitjan av Ib Planch Larsen,

sum er fyrstodumaður fyri musikkháskúlan í Holsterbro, og sum umboðar musikkvirksemið fyri Danmark í Statens Musikråd.

Hann greiddi bý- og bygðarráðnum og landsstýrinum frá tilikum vidurskiftum í Danmark á einum felagsskommunalt fundi á Oyrbakka, og var niðurstøðan á hesum fundi, at Sanglærarafelagið saman við umboðum úr býráðnum í Havn, Kommunufelagnum og landsstýrinum skuldu finna fram til, hvørjir møguleikar eru innan fyri núverandi undirvisingarrámmur, sigur Ólavur Hátún.

Ólavur Hátún, formaður í Føroya sanglærarafelag, umboðar Føroyar í NMPU

Framhald av bls. 1

listaverkunum, men ein má ásaanna, at eksperimenthugurin er ikki til.

Hetta eru avgjort álvarssamir spurningar, tí fyrri at skapa, skapa nýtt og kunna liva eitt listarligt liv í einum samfelag, so mugu listafólk hava eitt vist ráðarum, og tað hava tey ikki í dag.

Eingin beiskleiki

— Er tú ein vónsvikin maður, nú tú leggur leiðina til Danmarkar?

— Lat tað vera heilt greitt. Tað er ikki snevlin av beiskleika í avgerðini at fara til Árhús. Eg mátti gera upp við meg sjálvan, um eg nú skuldi halda fram í Føroyum við teimum fáu peningaligu møguleikum ella um eg skuldi royna nýggjar leiðir.

Eg havi fingist við sjónleik í Føroyum í meira enn 20 ár. Mál mitt hevur alla

tíðina verið at menna føroyskan sjónleik. Tað hevur altíð verið min hugsan, at vit høvdu eitt yrkisleikhús fyri neyðini. Eitt leikhús, har fleiri fólk arbeiddu við sjónleiki burturav. Eitt tilíkt leikhús hevði stímbrað á hugan fyri sjónleikarlistini og hevði eisini verið ein góður stuðul hjá amatør sjónleikinum.

Stórt baks

Um ta tíðina, eg havi verið í Føroyum, kann eg bert siga, at listarliga so hevur tað gingið framá. Men tað hevur verið eitt ógilt baks, bæði arbeiðsliga og kropsliga. Materielt hevur tað júst mælið runt.

Eyðun Johannessen sigur viðari, at tað er ikki meiningin, at hann einsamallur skal troðka og trýsta á fyrri at fáa sínar ætlanir igjøgnum. — Er tað skeið, sum eg havi ført fram í øllum hesum

tjakinum, so er tað uppá tíðina at lata onnur sleppa fram. Eg má so royna at klára meg undir øðrum umstøðum.

Aðrir mugu taka eina avgerð

Vit hava tó verið rættiliga nógv fólk, sum hava arbeitt fyrri at fáa ein stovn við fólki, sum arbeidda burturav við sjónleiki. Eg havi her roynt at vísa á ymiskt í tí arbeiði, sum eg havi gjørt saman við øðrum. Hetta hevur skjótt varað í 20 ár. Nú mugu so aðrir taka eina avgerð, um teir halda, at arbeiði okkara er vert at hjúkla um.

Funktiún

í samfelagnum

— Hvat er tað fyrri ein avgerð, sum tú fyrst og fremst hugsar um?

— Tað ljóðar sum um vit nú aftur skulu stinga

hondina niður í lummarnar hjá skattaborgarunum. Men so einfaldur haldi eg ikki, at hesin spurningur er. Listafólk hava eina ávísu funktiún í einum samfelag. Tey gera listaverk, sum eru í tráð við tað samfelag tey liva í og arbeidda undir. Tey viðgera evni í samfelagnum og senda tey út sum speilmyndir av samfelagnum. Hesi listaverkini vísa okkum, at samfelagið er ikki so einfalt, sum t.d. politikararnir gera tað til í einum figgjarlógartjaki, sum blaðmenn gera tað til í greinum ella so einfalt, sum tað verður greitt frá í skulabókum.

Fin ifylla

Spurningurin er, um vit ynskja at hýsa hesum listafólki og bota um møguleikar teirra at virka undir. Ein hevur ofta varhugan av, at vit bert skulu brúka listafólk sum eina fina ifyllu, soleiðis, at vit

Í mai gav Visir út eitt «Danmerkurblað». Nú kemur eitt «Føreyjablað».

Um ein hálvan mánað gevur elsta dagblaðið í Íslandi, Visir, út eitt serblað um Føroyar. Blaðið verður prentað í 25.000 eintøkum.

Tað er soleiðis í Reykjavík, at bløðini eisini verða seld úti í gøtunum. So skjótt, tey eru prentað, fer ein riðil av børnum hvørt við sínum bunka av bløðum út at selja. Og sum vera man, er kappingin hörð.

Visir hevur nú givið 12 av teimum dugnaligastu sölubørnunum eina ferð til Føroya. Tey komu leygardagin og fóru avstað aftur í gjár.

Við børnunum vóru nakrir menn frá blaðstjórn Visis. Teir hava tikið myndir og útvegað tilfar og lýsingar til Føroyablaðið.

kunnu koma upp í part aðrastaðni, sum ein mentað tjóð.

— Tá vit átta ein Martin Joensen skuldi móguleiki verið fyrri at sagt so sum so: Tað hevur stórt virði fyrri tjóð okkara, at hesin rithøvundin fær nøkur ár, har hann kann halga seg til tað hann er bestur til, nevnliga at skriva bækur. Og tað skuldi hann fingið lön fyrri.

Annars heldur Eyðun Johannessen, at hvørja ferð tilfar av føroyskum listamonnum, verður nýtt í t.d. útvarpinum, so skuldu hesir fingið eina rimiliga samsýning fyrri tað.

Kjarnu

Í samrøðu við 14. September herfyri, segði landsstýrismaðurin í mentanarmálum, D. P. Danielsen, at vit í Føroyum skulu hava ein kjarnu av útbúnum listafólki.

Eyðun Johannessen: — Til hetta vil eg siga, at tað í sjálvum sær er ein positiv uppfatan. Men fyrirtreitin fyrri at hava eina kjarnu er, at teir neyturviliga lutirnir eru til steðar. Vit hava í hvussu er vist á, at tað, sum fer til sjónleik, er alt ov lítið.

Idealisma

Mentanaráráðharrin hevur eisini sagt, at listarligt arbeiði í Føroyum skal hvíla á idealismu.

Idealisma er eitt ógvuliga vakurt orð. Eg haldi eisini, at øll tey fólk, sum hava arbeitt við sjónleiki í Føroyum, hava vist, at tey hava arbeitt sum idealistar.

Men ein kann ikki liva av idealismu í longdini. Viðhvørt kann ein doyggja av tí, sigur Eyðun Johannessen at enda í samrøðuni við Sosialin.